

Referat fra telefonmøte 18.01.19

Til stede:

Anders Johansen, Else Margrethe Ballo, Ståle Nordmo og de siste 10 minutter - Svein Slåtsveen.

Forfall: Grete-Liv Olaussen, Astrid Tove Olsen

Referent: Ajna Nystad

Sak 1: Planlegging av strategi i forkant av møte med Norsk Landbrukssamvirke

Nordnorsk Landbruksråd er sammen med alle de andre landbruksrådene invitert til en samling i Oslo mandag 21. januar, som en oppfølging av arbeidet med endringer i organiseringen. Her vil vi møte styreledere og organisasjonsansvarlig fra landbrukssamvirke og faglagene. Målet for denne samlinga er en felles drøfting av forventninger, prioriteringer og arbeidsmåter, og utveksling av erfaringer og gode ideer.

Vi gikk gjennom oppsett av program, som ble sendt ut for et par dager siden. Det er ganske styrt fra sentralt hold, med flere innledere, men også satt av tid til flere runder med gruppearbeid, der det blant annet skal avklares hvilke forventninger det foreligger sentralt og regionalt til arbeidet i landbruksrådene.

Våre forventninger til regionale arbeidsoppgaver er at vi forholder oss til den strategien vi har utarbeidet, og fortsatt utarbeide arbeidsplaner ut i fra hovedpilarene:

- Samfunnskontakt
- Rekruttering
- Nyskaping/FOU

Under punktet samfunnskontakt mener vi at det er spesielt viktig at vi fortsetter det arbeidet vi har startet på med å få kontakt med nordnorske stortingspolitikere. Det har vært veldig positive møter de siste to årene, og denne kontakten ønsker vi gjerne å utvikle videre. Nordnorsk Landbruksråd ønsker å være et felles talerør for næringa i vår landsdel, og fremme de store sakene som påvirker hele vår næring. Som et eksempel ønsker vi her å trekke frem myrdyrkingssaken, som vil berøre store deler av det nordnorske landbruket.

Det er nettopp kommet en regjeringsplattform som sier noen ord om landbruket i landet vårt fremover, og det er det nevnt at regjeringen blant annet vil:

- Sikre et velfungerende importvern og politisk handlingsrom for å ivareta norsk matproduksjon i bilaterale og multilaterale forhandlinger.

- Samvirkenes tildelte markedsregulatorrolle må ikke være konkurransevridende for noen. Omsetningsrådets funksjon og sammensetning videreføres.
- Sikre et landbruk over hele landet, og styrke arbeidsdelingen i norsk jordbruk slik at arealer til korn- og grøntproduksjon opprettholdes, mens tyngden av den gressbaserte husdyrproduksjonen blir liggende i distriktene.
- Styrke FOU med tanke på utvikling av plantesorter og dyreegenskaper som er godt tilpasset fremtidige klimakrav og endrede produksjonsforhold.

I disse punktene kan vi finne flere temaer som er aktuelle for å jobbe videre med gjennom landbruksrådet, og som er felles for hele landsdelen. Det vi tenker at vi bør bli mye bedre på, er å evaluere og forbedre innsatsen vår knyttet til politikermøter. Vi må i større grad følge opp spørsmål som er blitt stilt, innhente informasjon som vi mener de bør ha, og gjøre en innsats for et tettere samarbeid.

Sak 2: Oppsummering av aktiviteter i Nordnorsk Landbruksråd per i dag

- **Samfunnskontakt**
  - **Møte med stortingspolitikere**

I 2018 har det vært gjennomført 2 møter med Nordnorgebenken, i januar og desember. Viktig å ha med bred representasjon i delegasjonen, både angående geografi og tilhørighet i organisasjonslivet, og et omforent budskap til politikerne.
  - **Nettside www.arktisklandbruk.no**

I et tidligere prosjekt fikk vi midler til å danne en nettside for å formidle kunnskap og nyheter fra landbruket i Nord-Norge, og denne er fortsatt i drift med ny kunnskap og en felles kalender for alle som ønsker å legge inn sine aktiviteter. #stoltarktiskbonde har nesten 800 innlegg på instagram, og formidler gode innblikk i arktisk landbruk.
- **Rekruttering**
  - **Samvirkeopplæring**

I januar 2018 var det gjennomført Samvirkedag på Senja videregående skole. TINE, faglag, Felleskjøpet og Nortura hadde satt sammen et opplegg for å få nye næringsutøvere til å være bevisst samvirkets og faglagenes rolle. Dette er viktig arbeid som vi ser er veldig viktig, da flere og flere som bor i nærheten av alternative slakteri, velger bort samvirke, for kortsiktig økning i personlig økonomi.
  - **Møte med medlemmer i valgkomiteer**

Nord-Norge har ikke representanter i alle sentralstyrene, og vi mener at det må vi endre på. Vi samlet derfor representanter fra sentrale og regionale valgkomiteer for en felles diskusjon. Det er i tillegg viktig å fokusere på kompetanse som er etterspurt i organisasjonene. Vi må også presisere til våre organisasjoner at man ikke legger opp til at oppgavene til styremedlemmer blir altfor omfattende, slik at man fjerner seg fra landbrukets hverdag. Det er viktig at de som skal representere oss i organisasjonene, er representative for oss som driver i næringa.
  - **Rekrutteringskonferanse**

Vi fikk innvilget prosjektmidler fra Troms og Finnmark Fylkeskommune, og valgte å invitere agronomelever fra Tana og Senja videregående skoler, samt andre

interesserte til konferanse i Alta 4. og 5. desember. Målet for samlinga var nettverksbygging, støtte opp om Samvirketanken, oppbacking av nye tillitsvalgte og alliansebygging.

- **Vervedag med Bygdeungdomslaget**
Norges Bygdeungdomslag har ikke fylkeslag i nord, og ønsket derfor å komme på verveturnè i våre fylker. Vi inviterte de derfor til Alta, på vår rekrutteringskonferanse slik at de fikk møte potensielle medlemmer. De avholdt et supert opplegg for å lære opp nye tillitsvalgte.
- **FoU**
  - **Prosjekter**
    - **Økt verdiskaping på mat fra Arktisk landbruk**
Hovedprinsippet for prosjektet vil være å få på plass merkeordningen som skal fremme de nordnorske produktene som er foredlet i landsdelen. Merket skal være kjedeuavhengig, og det er ønsket utprøvd en samlokalisering i butikk, da dette har vært en ordning i Lofoten, og dette har gitt mersalg på lokalmat. Vi håper på nye muligheter for salg og økonomi gjennom merkeordningen «Nordnorsk mat», slik antallet produsenter også øker fremover. Arktiske midler: 3369 600 kr

<https://arktisklandbruk.no/presentasjon-fra-prosjektet-okt-verdiskaping-pa-mat-fra-arktisk-landbruk/>

- **Et Arktisk kompetanseløft**
For å ta best mulig grep om kompetanseutfordringen i det arktiske landbruk har Nordnorsk Landbruksråd et prosjekt med en innfallsvinkel hvor næringa sammen med kompetanseinstitusjoner og bevilgende myndigheter tydeliggjør kompetansebehovet og iverksetter tiltak. Det er nødvendig å se landsdelen under ett for å kunne koordinere innsats og gi næringa i hele landsdelen like gode utviklingsmuligheter. Nordnorsk landbruksråd er prosjekteier for «Et arktisk kompetanselandbruk» som er finansiert av de tre Nordnorske fylkeskommunene. Gjennom prosjektet er det blant annet satt som mål å se på etter- og videreutdanning for naturbaserte grønne næringer i Troms og Finnmark. Budsjett 375 000.

- **Tenkeloft**

Ble som vanlig arrangert i etterkant av NIBIOs Hurtigruteseminar i november, som er en felles møteplass for næring, forvaltning og forskning. Hovedtema for vår samling var å få på plass en ny stilling for landbruket i nord, en såkalt kompetansemegler. En kompetansemegler er en pådriver for forskning og innovasjon, og sikrer at landbruket får muligheter til å påvirke hva det skal forskes på innenfor næringa. Dette vil være en fremtidig arbeidsoppgave som vi vil fokusere mer på.

- **Utviklingsverksted på Tjøtta i oktober**

Tema for utviklingsverkstedet på Tjøtta var biogass og husdyrgjødsel som ressurs. Landbruket får stadig nye krav og forventinger om å være en aktiv medspiller for å nå de nasjonale og internasjonale klimamål som settes. Det er derfor viktig for næringa å få utredet og utviklet løsninger for et klimasmart landbruk. I denne sammenheng er biogass interessant for bruk av lokale ressurser på en bærekraftig og fremtidsrettet måte. I tillegg hadde vi en dag med tema værutfordringer. Klimaendringene i Norge kan gi lengre vekstsesonger, men det er ikke sikkert at bøndene får utnyttet de nye sesongene, det kommer helt an på nedbøren. Landbruket er viktig for framtidens matsikkerhet og handler om forvaltning av felles naturressurser. Verkstedet var et samarbeid mellom Nordnorsk Landbruksråd, NIBIO Tjøtta og Nordland Bondelag.

- **Innspill til forskningsmidlene for jordbruk og matindustri**

Nordnorsk Landbruksråd gir sine innspill til prioriteringene i landbruksforskninga på bakgrunn av momenter som blir oppsummert etter Hurtigruteseminaret, der store deler av landbruksnæringa i nord er representert. Vi argumenterer rundt det nasjonale målet om å øke matproduksjonen, og at hele landet skal tas i bruk, og belyser viktige kunnskapsbehov for arktisk landbruk.

- **Prosjekter vi støtter:**
- **Fornyng av langvarig eng sett i produksjons-, klima- og kostnadsperspektiv**

Dette prosjektet har en tidsramme på 2016 – 2020 og presenteres slik: Høgre arealproduktivitet, betre utnytting av innsatsfaktorane og lavere kostnader med fornyng av eng er grunnlag for økt verdiskaping i grovfôrproduksjonen. Målet med prosjektet er å øke avlingsmengda og forbetre fôrkvaliteten i langvarig eng på en miljømessig og kostnadseffektiv måte.

- **Kostnadseffektiv grovfôrproduksjon**

Prosjektet har i alt 5 arbeidspakker og det er starta opp aktivitet i alle. Marit Jørgensen er ansvarlig for arbeidet i Nord-Norge, og har fleire prøvefelt i landsdelen. Dette prosjektet har en tidsramme på 2016 – 2019 og presenteres slik: Prosjektet skal utvikle og setje saman kunnskap om korleis ein kan auke utbyttet og kostnadseffektiviteten i norsk grovfôrproduksjon.

